

ULUSAL BİYOGÜVENLİK ÇERÇEVELERİNİN GELİŞTİRİLMESİ PROJESİ (2002-2005)

“Ulusal Biyogüvenlik Çerçevesinin Geliştirilmesi Projesi”; Cartagena Biyogüvenlik Protokolü’nün gerekliliklerini yerine getirmek ve ulusal seviyede biyogüvenliği sağlamak için hukuki, idari ve kurumsal sistemi belirlemek üzere **2002- 2005** yılları arasında **Küresel Çevre Fonu (GEF)** desteği ile Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmüştür. Projenin uygulayıcı kuruluşu olarak Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) yer almıştır.

Proje ile

- Türkiye’de mevcut kapasite geliştirme programlarının ve biyoteknolojinin mevcut durumu, biyogüvenlik ile ilgili mevcut kurumsal, idari, teknik ve hukuki durumların yeterlilik seviyeleri,
- Ulusal Biyogüvenlik Çerçevesini oluşturan ana unsurlar ve öncelikleri,
- Biyogüvenlik Protokolü’ne uygun idari sistem ve kurumsal mekanizmaların ana hatları,
- Bilimsel değerlendirmelerin bölgesel seviyede paylaşımı için mekanizma ve ihtiyaçlar,
- Biyogüvenlik Takas Mekanizmasına katılım için ülke ihtiyaçları belirlenmiş;

Bu tespitlere dayanarak,

- Yasal sistemi, yönetim sistemini, kurumsal mekanizmayı, risk değerlendirme ve yönetimini de içeren karar verme sistemini, GDO’ların izlenmesi, belirlenmesi ve tanımlanmasını da içeren kontrol sistemini, halkın katılımı ve bilgilendirilmesi mekanizmasını içeren Ulusal Biyogüvenlik Çerçevesi (UBÇ),
- Biyogüvenlik Kanunu Taslağı,
- Toplumun bilgilendirilmesi ve katılımı için eylem planı,
- Ulusal Biyogüvenlik Çerçevesinin (UBÇ) uygulanması için eylem planı hazırlanmıştır.

Projenin en önemli çıktısı “Biyogüvenlik Kanunu Taslağı”dır.

Biyogüvenlik Kanunu Taslağı; birçok toplantı, çalıştay ve surveyden sonra, kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve meslek örgütlerinin de dahil olduğu 55 değişik kurum ve kuruluştan, 99 uzmanın katılımı ve uzmanlar arasından belirlenen 27 kişilik bir komisyonun 6 aylık çalışması ile;

- ❖ AB Müktesebatı,
- ❖ Cartagena Biyogüvenlik Protokolü
- ❖ Ülkemizin durumu ve ihtiyaçları

dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Proje kapsamında gerçekleştirilen faaliyetler;

Laboratuvar ve araştırma enstitülerinden **64** teknik personelin eğitimi sağlanmış; halkın biyoteknoloji, biyogüvenlik ve UBÇ hakkında bilgilendirilmesine yönelik yayınlar hazırlanmıştır.

“Cartagena Biyogüvenlik Protokolü Tanıtım Toplantısı”, Ankara’da **17 Aralık 2003** tarihinde değişik kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör, meslek örgütü ve üniversite temsilcileri olmak üzere **184** kişinin katılımıyla,

Cartagena Protokolü’nün tanıtımı ve maddelerinin tartışmaya açılarak Türkiye’de uygulanmasına ilişkin olarak çeşitli kesimleri temsil eden paydaşların görüşlerinin alınması, survey sonuçlarının gözden geçirilmesi, Cartagena Protokolü’nün uygulanmasına yönelik ihtiyaçların belirlenmesi ve **Ulusal Biyogüvenlik Çerçevesi (UBÇ)**’nin geliştirilmesi amacıyla **6-8 Ocak 2004** tarihlerinde İzmir’de **1. ve 2. Çalışma toplantıları**, **78** kişinin katılımıyla gerçekleşti.

Toplumun bilgilendirilmesi konusunun tartışılması ve Birinci ve İkinci Çalışma Toplantıları sonuçları doğrultusunda, **Ulusal Biyogüvenlik Çerçevesi (UBÇ)**’nin anahtar bileşenlerinin paydaşlar tarafından belirlenmesi amacıyla **3-5 Mart 2004** tarihlerinde İzmir’de **3. Çalışma toplantısı**, **73** kişinin katılımıyla gerçekleşti.

İlk üç Çalışma Toplantısı sonucunda hazırlanan taslak Ulusal Biyogüvenlik Çerçevesi’nin tartışılarak nihai şeklinin verilmesi amacıyla **31 Mart-01 Nisan 2004** tarihlerinde İzmir’de **4. Çalışma toplantısı**, **64** kişinin katılımıyla gerçekleşti.

“Ulusal Biyogüvenlik Çerçevesi”nin topluma tanıtılması ve konuyla ilgili görüşlerin alınması amacıyla toplantılar düzenlemiştir. Gerçekleştirilen toplantılar;

- **4 Şubat 2005**, Antalya,
- **16 Şubat 2005**, Ankara,
- **18 Şubat 2005**, Bursa
- **25 Şubat 2005**, İzmir

12 Mart 2005 tarihinde Ankara’da “Ulusal Biyogüvenlik Yasa Taslağı İstişare Toplantısı” düzenlenmiş, toplantıya 31 kurum, kuruluş, meslek örgütleri, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, özel sektör ve diğer katılımcılardan toplam **68 kişi katılmıştır**.